

2) формування у співака індивідуального стилю концертно-камерної діяльності (зокрема, формування індивідуального стилю психологічної саморегуляції в період передконцертної підготовки і публічного виступу);

3) розвиток професійно-особистісних якостей співака, необхідних для концертно-камерної діяльності.

Перспективи подальших досліджень з даної проблеми ми вбачаємо у розробці інноваційних методів професійної підготовки співаків до концертно-камерної діяльності і впровадження їх у педагогічну систему цієї підготовки.

Література

1. Бочкарев Л.Л. Психология музыкальной деятельности / Л.Л. Бочкарев. – М.: Ин-т психологии РАН, 1997. – 350с.
2. Гершунский Б.С. Философия образования / Б.С. Гершунский. – М.: Московский психолого-социальный институт, Флинта. – 1998. – 284 с.
3. Економова Е.К. Спільна діяльність співака і концертмейстера у професійній підготовці студента-вокаліста: дис... кандидата пед. наук: 13.00.04 / Економова Еліна Костянтинівна. – Одеса, 2002 – 256 с.
4. Загвязинский В.И. Педагогическое творчество учителя / В.И. Загвязинский. – М. : Педагогика, 1987. – 160 с.
5. Неустроев Г.Н. Формирование индивидуального стиля деятельности студентов: монография / Геннадий Николаевич Неустроев. – Челябинск, 1997. – 148 с.
6. Платонов К.К. Краткий словарь системы психологических понятий / К.К. Платонов. – М. : Высшая школа, 1984. – 174 с.
7. Психологическое обеспечение / [Никифоров Г.С., Дмитриева М.А., Корнева Л. Н. и др.]; под ред. Г.С. Никифорова Г.С. – Спб : Изд-во Санкт-Петербургского университета, 1991. – 152 с.
8. Рязанова В.Н. Дидактическая система адаптации учащихся к профессиональной деятельности: дис. ... кандидата пед. наук: 13.00.01 / Валентина Николаевна Рязанова. – Санкт-Петербург, 1998. – 228 с.
9. Чванова А.Н. Формирование артистизма у музыкантов-исполнителей: дис. ... кандидата пед. наук: 13.00.08 / Алла Николаевна Чванова. – Самара, 2005. – 194 с.

Анотація

У статті розглядається сутність поняття "професійна підготовка співаків до концертно-камерної діяльності у вищих навчальних закладах мистецтва", а також визначаються педагогічні функції та завдання даної підготовки.

Аннотация

В статье рассматривается сущность понятия «профессиональная подготовка певцов к концертно-камерной деятельности в высших учебных заведениях искусства», а также определяются педагогические функции и задачи данной подготовки.

Summary

The article deals with the essence of the concept of "training singers for chamber activity in higher educational institutions of art", it also defines pedagogical functions and tasks of this preparation.

Ключові слова: професійна підготовка, педагогічні функції професійної підготовки.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, педагогические функции профессиональной подготовки.

Key words: professional preparation, pedagogical functions of professional preparation.

Подано до редакції 15.03.2011.

УДК: 370.1 + 370.17 + 370.182.6

© 2011

Жаровцева Т.Г.

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ВЗАЄМОДІЇ З СІМ'ЄЮ

Постановка проблеми у загальному вигляді... Особливістю роботи педагога з сім'єю є висока ступінь вираженості його імпровізаційної характеристики, в якій важко прогнозувати результати педагогічних зусиль вихователя стосовно кожної сім'ї. Тому професійна творчість як властивість особистості педагога дошкільної освіти є необхідною для ефективної взаємодії з сім'єю і розглядається нами як багаторівневе утворення.

Формування творчого потенціалу студентів – це по суті створення проблемного підходу до підготовки педагогів. Тому, на нашу думку, вузівська підготовка має сформувати у фахівця необхідні творчі здібності. Процес творчості включає насамперед відкриття нового: нових знань, нових об'єктів, нових проблем, нових методів їх вирішення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми...

Питанням підготовки студентів педагогічних вузів до роботи з сім'єю присвячені дослідження Г.Іванової, (підготовка студентів педагогічного вузу до спілкування з батьками), І.В.Власюк (орієнтація майбутнього вчителя на ціннісну взаємодію з сім'єю), Т.Гущиної (підготовка до роботи з неповною сім'єю школяра), С.Корнієнко (підготовка до роботи з батьками молодших школярів), М.Машовець (підготовка фахівців дошкільної освіти до

роботи з батьками), Д.Мукашева (формування готовності студентів педвузів до здійснення взаємозв'язку суспільного і сімейного виховання), П.Півненко (підготовка студентів педвузу до індивідуальної роботи з сім'єю), Н.Стрельнікової (формування культури спілкування з батьками школярів).

Формулювання цілей статті... Метою даної статті є обґрунтування необхідності професійної підготовки педагогів дошкільної освіти до взаємодії з сім'ями дошкільників з використанням творчого потенціалу студентів.

Виклад основного матеріалу дослідження... Твердження про те, що педагогічна діяльність є за своєю природою творчою, стало загальноприйнятим. Творчість – це діяльність, яка породжує нове на основі реорганізації наявного досвіду і формування нових комбінацій знань, умінь, навичок [8, с. 670]. На відміну від творчості в інших сферах творчість педагога не ставить собі за мету створення соціально ціннісного, нового, оригінального, оскільки її продуктом є розвиток особистості.

Педагогу необхідно вирішувати безліч типових і нестандартних завдань у мінливих обставинах. При цьому педагог, як і будь-який дослідник, будує свою діяльність відповідно до загальних правил евристичного пошуку: аналізує педагогічні ситуації; проектує результат відповідно до вихідних даних; аналізує наявні засоби, необхідні для перевірки припущення і досягнення результату; оцінює отримані дані; складає нові завдання.

Творчий потенціал педагога формується на основі компонентів: педагогічного, професійного і соціального досвіду. Отже, без спеціальної підготовки і знань успішна педагогічна творчість неможлива.

Досвід творчості набуває педагог за умови систематичних вправ у вирішенні спеціально підібраних задач, які відбивають педагогічну дійсність, та організації як навчальної, так і реальної професійно-орієнтованої діяльності майбутніх педагогів.

Сферу прояву творчості педагога інколи звужують, зводячи її до нестандартного, оригінального рішення педагогічних задач. Тим часом творчість педагога виявляється і при вирішенні комунікативних задач, що виступають своєрідним тлом і підставою педагогічної діяльності.

У сфері особистості педагогічна творчість виявляється як самореалізація педагога на основі усвідомлення себе творчою індивідуальністю, як визначення індивідуальних шляхів свого професійного зростання.

Фактор проблемної інтерпретації навчального матеріалу полягає в тому, що викладач не викладає знання у готовому вигляді, а ставить перед студентами проблемні задачі, спонукаючи шукати шляхи і засоби їх вирішення.

Принципово важливим є той факт, що нові знання даються не до відома, а для вирішення проблеми. При традиційній педагогічній стратегії – від знань до проблеми – студенти не можуть виробити умінь і навичок самостійного наукового пошуку, оскільки їм даються для засвоєння готові результати.

Наша позиція полягає в необхідності побудови процесу підготовки фахівців дошкільної освіти до роботи з сім'ями таким чином, щоб гнучкою стала функціональна залежність між викладачем і студентом, викладачем і групою студентів. Значна частина функцій, таких як інформаційна, організуюча, стимулююча, контролююча, на певному етапі оволодіння студентами професією можуть бути частково або повністю делеговані студентам чи групі студентів. Ці функції водночас зберігаються і за викладачем, але він повинен уміти змінювати пріоритети в процесі їхньої реалізації (у залежності від складності матеріалу, підготовленості студентів, мотивів їхньої навчальної діяльності, своїх індивідуальних професійних особливостей). При цьому цілком очевидно, що викладач в очах студента залишається викладачем, більш знаючим, обізнаним і досвідченим, а педагог сприймає студента саме як студент: тобто статус у навчальному процесі залишається незмінним, змінюється тільки суть самої взаємодії.

Тому з одного боку, нам уявляється необхідним розкрити специфічний зміст особистісно-орієнтованого підходу відповідно до проблеми, з іншого боку – акцентувати увагу на ті з них, які мають пряме відношення до побудови процесу професійної підготовки студентів до роботи з сім'ями.

Коли йдеться про вищу школу, зовсім очевидно, що тільки в процесі особистісно-орієнтованого підходу можлива реалізація цілей підготовки фахівця, який не тільки володіє широким діапазоном знань, але і здатний до прийняття самостійних рішень. Вищої педагогічної освіти це стосується в першу чергу, оскільки саме педагог реалізує задачі розвитку особистості на всіх інших освітніх етапах. Зрозуміло й те, що у виші не починається, а продовжується розвиток людини. Студент – цілком сформована особистість, і сприйняття його як рівноправного учасника процесу навчання є природньо прийнятним. Однак такий підхід, який припускає прийняття суб'єкта як соціальну цінність і орієнтацію на індивідуальну неповторність кожного, надзвичайно важко приживається у вузівській практиці. Практично всі функції освіти (орієнтуюча, виховна, інтегруюча, координуюча, стимулююча, організуюча і контролююча) є прерогативою викладача і розглядаються як такі практично в усіх дослідженнях, присвячених проблемам вищої педагогічної школи. Особистісно-орієнтований підхід передбачає не тільки уміння сприймати, а й розуміти особистість того, кого навчають, при цьому встановлюючи тільки йому властиві особливості і прояви характеру, з метою визначення сфер професійного впливу в кожному окремому випадку.

У контексті проблеми підготовки фахівців дошкільної освіти до роботи з сім'ями творчий підхід має дві взаємозалежні сторони. Насамперед, його реалізація на рівні професійної освіти, яка дозволяє створити систему

навчання не тільки як процес обговорення зі студентами професійно важливих проблем, пов'язаних з їх майбутньою діяльністю, але й орієнтацію на актуалізацію особистісного досвіду майбутніх педагогів.

Однак, на наш погляд, більш важливою є інша сторона – це можливість майбутньому педагогу опанувати певний рівень готовності здійснити індивідуально-орієнтований підхід у процесі спілкування з дітьми, допомагає набуті перший досвід соціальних контактів. Від того, яким буде цей досвід, багато в чому залежить становлення окремої дитини як особистості, так й в цілому рівень соціального життя зростаючого покоління. Усе це виводить значущість особистісної орієнтованості професійної освіти за межі власне педагогічної діяльності.

Таким чином, творчий підхід цілком органічно вписується в сучасний концепт освіти, оскільки ставиться завдання не тільки констатувати унікальність і самоцінність людини в будь-якій її іпостасі (дитина, педагог, студент), але й розвивати цю неповторність, направляючи її в русло особливої, педагогічної діяльності.

Наявність у педагога потреби в творчості і достатніх креативних умінь пов'язана з високою пластичністю психіки дитини, динамічністю системи соціальних відносин між дорослими, високим ступенем імпровізації педагогічних кроків, програмування яких можливо тільки в обмеженому педагогічному просторі. Професійна творчість педагога в контексті проблеми взаємодії з сім'єю дитини включає в себе:

- творчість в процесі взаємодії з дітьми та їх батьками;
- творчість в підготовці до педагогічних контактів з дітьми та дорослими;
- творчість в аналізі теоретичних підходів та практичного досвіду в регулюванні взаємодії з дітьми і батьками;
- творчість у вдосконаленні себе як професіонала, заснованої на педагогічній рефлексії;
- творчість в організації спілкування і спільній діяльності з дітьми та їх сім'ями;
- творчість в професійному спілкуванні з колегами;
- творчість у вивченні дитини та її сім'ї.

Перший рівень креативності, характеризує практично будь-яку педагогічну ситуацію з точки зору дій педагога, оскільки неможливо запрограмувати всі її характеристики і щодо творчості імпровізаційні педагогічні ходи в ній можуть бути малопродуктивними.

Другий рівень творчості починає відлік власне творчості педагога та пов'язаний з розширенням галузі застосування наявних знань, умінь і навичок спілкування з дитиною та її сім'єю.

Третій рівень професійної креативності характеризує створення педагогом нового підходу до роботи з кожною родиною в умовах їх взаємодії. Креативність як властивість особистості в даному випадку виступає як проекція особистості в діяльності.

Включення елементів педагогічної взаємодії з сім'єю в технологію навчання було логічним продовженням творчої активності студентів, які виконували практичні завдання як самостійну роботу та вступали в реальну педагогічну взаємодію з сім'єю. Включення в професійну діяльність припускало розробку проекту педагогічної взаємодії з сім'єю на основі вивчення наукової літератури й існуючої педагогічної практики під керівництвом викладача. Студенти знаходили шляхи реалізації розроблених ними проектів стосовно конкретної сім'ї (розробка і практична реалізація першого контакту з сім'єю) чи до групи батьків (спільна група) і вели його до досягнення запланованого результату.

Особливістю форми проведення семінарських занять була підготовка, виконання і захист студентами творчих завдань, здійснюваних у підгрупах. Система завдань пропонувалася невеликими (4-5 осіб) підгрупами. Їх формування здійснювалося студентами довільно, а наступна робота дозволяла їм реально оцінити співвідношення особистісних і ділових якостей усіх учасників колективної творчості. Організація групової навчальної діяльності сприяла самореалізації студента, формувала в нього відношення відповідальної залежності, стимулювала розвиток саморегуляції і самоврядування стосовно партнерів по навчанню.

Головною метою педагогічних проектів було – формування різних ключових компетенцій, під якими в сучасній педагогіці розуміються комплексні властивості особистості, що включають взаємозалежність знань, умінь, цінностей, а також готовність мобілізувати їх у необхідній ситуації.

В роботі використовували також різні види педагогічних проектів. Так, практико-орієнтовані проекти були спрямовані на соціальні інтереси самих учасників проектів чи зовнішнього замовника. Продукт такого проекту може бути використаний самими студентами, дошкільними навчальними закладами, сім'ями, соціальними й державними організаціями. Діапазон представлених проектів різноманітний – від навчальних посібників до пакетів рекомендацій щодо виховання дітей. Так, студенти розробляли проекти: “Методичні листи для вихователів дошкільних закладів освіти з організації роботи з сім'ями дітей раннього (молодшого, середнього, старшого) дошкільного віку”, “Діагностичні методики виявлення неблагополуччя дітей у сім'ї”, “Методичні рекомендації з організації спілкування з дітьми в сім'ї”, “Педагогічна скарбничка – ситуації з життя сім'ї” тощо.

Дослідницькі проекти за своєю структурою нагадували наукові дослідження. Вони включали обґрунтування актуальності обраної теми, позначення задач дослідження, обов'язкове висунування гіпотези з наступною її

перевіркою, обговорення здобутих результатів. Цей вид проектів широко використовувався при підготовці курсових і дипломних робіт.

Інформаційні проекти були спрямовані на збирання інформації про будь-який об'єкт, явище з метою її аналізу, узагальнення і представлення для обговорення. Виходом таких проектів були виступи і публікації студентів на конференціях, дискусії і диспути по конкретних проблемах, усні педагогічні журнали, створення інформаційної бази даних за різними напрямками досліджуваних явищ, рекламні проекти. Наприклад, студенти створювали базу інформаційних даних про неблагополучні сім'ї в Одеській області (кількісна і якісна характеристика). Особливий інтерес у студентів викликала реклама розроблених проектів "Центри психолого-педагогічної допомоги сім'ї" з різними концептуальними підходами.

Творчі проекти припускали максимально вільний і нетрадиційний підхід до оформлення результатів. Це були педагогічні альманахи, театралізовані вистави, розігрування педагогічних ситуацій. Наприклад, інсценівка-діалог "Батьківські збори", прес-конференція "Перспективи розвитку сімейного виховання".

Рольові проекти. Розробка і реалізація таких проектів найбільш складна. Учасники таких проектів брали на себе ролі, і результат таких проектів залишався відкритим до самого закінчення. Наприклад, інсценівка "Конфлікти і шляхи їхнього розв'язання" у рамках якої розглядалися такі питання: Чи буде дозволений конфлікт між педагогом і батьками? Чи знайде вихід вихователь із ситуації складних взаємин з дітьми? Чи зможе педагог допомогти дитині з неблагополучної сім'ї перебороти замкнутість? Ділова гра "Педагогічна рада. Неблагополучна сім'я: своєрідність, проблеми, педагогічна підтримка".

Значущим етапом роботи студентів було оформлення проектної папки (портфоліо), яка була обов'язковим компонентом на презентації проекту. Така папка мала показати послідовність роботи групи над проектом. Разом з тим вважаємо, що портфоліо дозволяло: чітко організувати роботу кожного учасника проектної групи; стати зручним колектором інформації і довідником протягом роботи над проектом; об'єктивно оцінити хід роботи над завершеним проектом; судити про особисті досягнення і ріст кожного учасника проекту протягом його виконання; заощадити час для пошуку інформації при проведенні надалі інших проектів, близьких по темі.

Було запропоновано студентам склад проектної папки, до якої входили: паспорт проекту; плани виконання проекту й окремих його етапів; проміжні звіти групи; уся зібрана інформація з теми проекту, в тому числі необхідні ксерокопії і роздруковані матеріали з Інтернету; результати досліджень і аналізу; записи всіх ідей, гіпотез і рішень; звіти про наради груп, проведені дискусії; короткий зміст проблем, з якими доводилося зустрічатися проектантам, і способи їх подолання; ескізи, креслення, начерки; матеріали до презентації (сценарії); конспекти занять та заходів з теми; методичні рекомендації та пропозиції; педагогічні ситуації та завдання; матеріали до презентації (сценарії, етюди).

При оцінці проектів використовували такі критерії оцінок: актуальність і значущість теми; самостійність роботи над проектом; повнота розкриття теми; глибина дослідження проблеми; оригінальність рішення проблеми; артистизм і виразність виступу; як розкрито зміст проекту в презентації; використання засобів наочності, технічних засобів.

Студентами було розроблено проекти за такою тематикою: "Особливості сімейного консультування", "Типи сімей, їх виховний вплив", "Методи вивчення сім'ї", "Неповні сім'ї", "Повторні шлюби і діти", "Гувернер – сімейний педагог", "Сучасна жінка в сім'ї", "Організація відпочинку в сім'ї", "Роль батька в сім'ї", "Одна дитина в сім'ї", "Педагогічна допомога сім'ї", "Правова основа сім'ї і виховання дітей", "Взаємостосунки поколінь в сім'ї", "Діти раннього віку в сім'ї", Державного закладу "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського" (Одеса), "Неблагополучна сім'я", "Сім'я і проблемні діти", "Виховання батьків: основні концепції проблеми", "Статеворольова соціалізація дитини в сім'ї", "Педагогічна культура сім'ї", "Національне виховання у сім'ї".

Видами презентаційних проектів студенти обирали: ділові ігри; демонстрацію відео на основі інформаційних технологій; ілюстроване зіставлення фактів, документів, подій, епох; наукові конференції, семінари, брифінги; наукові доповіді; звіт дослідницьких експедицій; прес-конференції; рекламу; змагання; спектаклі; етюди, інсценівки.

Творча, самостійна робота припускала аналіз проблемних ситуацій, пошук і одержання нової інформації, при цьому студент повинний був сам зробити вибір засобів і методів рішення. На творчому рівні виконувалися навчально-дослідницькі завдання, курсові і дипломні роботи.

Принцип розвиваючо-творчої спрямованості навчання заснований на створенні творчих ситуацій, мобілізував самостійність і пошукову активність студентів у вирішенні поставлених завдань. Широко використовувалися ділові ігри і їхні елементи, виконання творчих завдань, інформаційні повідомлення та ін.

Принцип особистісних освітніх ініціатив, реалізований у процесі навчання, припускав можливість гнучкого структурування змісту і форм занять з урахуванням пропозицій і освітніх потреб студентів. Так, робота з курсу "Сімейна педагогіка" була спрямована на розвиток інтересу студентів до педагогіки як феномену культури, науки, практики, на розуміння своєрідності явищ, досліджуваних сімейною педагогікою та її основних понять, усвідомлення сутності педагогічної професії взагалі і педагогічної взаємодії з сім'єю.

Творчу діяльність студентів активізувало складання і реальне втілення індивідуальної освітньої програми (ЮПС). ЮПС – це індивідуальна модель формування власної професійної готовності, розроблена студентом на основі навчальної програми й власних особливостей, потреб і можливостей. Формуючи індивідуальну освітню програму, студент визначав тимчасову і просторову перспективу самостійної навчальної діяльності, здійснював цілепокладання. Студент сам визначав форму діяльності, міру розгортання діяльності (повноту уявлених дій), міру самостійності (міру допомоги викладача в ході спільної діяльності для формування готовності), міру освоєння діяльності (ступінь швидкості виконання й автоматизованості).

Студентам пропонувався спектр навчальних завдань за темою кожного алгоритму технології навчання. З запропонованих завдань вони обирали ті, котрі найбільш відповідали їхнім індивідуальним потребам і здібностям особистості. Різні рівні завдань, пропонувані у кожному алгоритмі, забезпечували:

1) обов'язковий мінімум: засвоєння змісту курсу, формування професійної готовності в роботі з сім'ями на рівні відчуженої активності;

2) формування готовності на рівні продуктивної активності, що дозволяє реалізувати різноманітні функції в роботі з сім'ями;

3) професійне самовдосконалення, розвиток творчої активності.

Розробка і реалізація ЮПС відповідала рефлексивному підходу до підготовки студентів, яка вимагає самостійної пізнавальної і практичної діяльності студентів, тобто активної співучасті в розробці змісту й технології курсу. Роль актуалізації активності в ЮПС відігравали такі "психічні феномени", як мотивація, самооцінка особи, норми й настанови групи щодо конкретних проявів активності.

Отже, ЮПС сприяв "запуску" внутрішніх механізмів розвитку особистості студента, індивідуальному розвитку власної професійної готовності, усіх її компонентів; допомагав йому опанувати теоретико-методологічні, технологічні, соціально-педагогічні основи взаємодії з сім'єю, передавати ці знання й уміння своїм однокурсникам (надалі – батькам), зрештою, сприяв особистісному вдосконаленню самого студента, формуванню творчої активності.

Підвищенню творчої активності студентів сприяла також співучасть їх у педагогічному моніторингу, що здійснювалося введенням в ЮПС самомоніторингу. Під самомоніторингом розуміємо самодіагностику, самооцінку і прогнозування власної навчальної діяльності. Студенти самостійно обирали форми і методи навчальної діяльності, які відповідали тому рівневі професійної готовності, на якому їм хотілось би працювати, потім на основі самодіагностики визначали рівень виконання обраного завдання, потім вносили групову оцінку й оцінку викладача. Функції педагогічного моніторингу в технології навчання розділялися між викладачем і студентом у такий спосіб.

Педагогічний моніторинг і самомоніторинг включені в структуру ЮПС і покликані фіксувати такі характеристики:

- бажання вирішувати запропоновані завдання;
- рівень завдань, обраних для вирішення;
- прагнення до організації власної діяльності;
- планованість в організації діяльності;
- кількість вирішених професійних задач;
- самостійність, завершеність у вирішенні поставленої задачі;
- прагнення до вдосконалення результатів;
- прагнення і здатність до рефлексивності.

Подібна організація педагогічного моніторингу і самомоніторингу в ЮПС сприяла формуванню готовності студентів до роботи з неблагополучними сім'ями. По завершенні навчання студент сам давав оцінку результатів своєї навчальної діяльності.

Слід відзначити, що цей метод деякі студенти сприйняли не відразу, тому що споконвічно він припускав самооцінку, взаємооцінку й оцінку викладача, він вимагав коректності й гнучкості з боку викладача. Однак бажання самоствердитися і самореалізуватися, природньо для юнацького віку, призвело до того, що студенти, як правило, вибирали завдання творчі, підвищеної трудності і справлялися з ними.

Велика увага приділялася розвитку професійних умінь і творчої діяльності студентів:

- аналізувати і творчо інтерпретувати педагогічні ситуації і факти;
- творчо розробляти рекламні проспекти книг на педагогічну тему, проспекти педагогічних журналів, створювати педагогічні есе на обрану тему, визначати форми участі в ділових іграх і ін.;
- формулювати проблемні питання і складати педагогічні завдання відповідно до теми чи семінарів практичних занять;
- складати особистий план-маршрут самоосвіти відповідно до області педагогічних інтересів.

Висновки... Таким чином, для розвитку творчого стилю професійної діяльності педагога дошкільної освіти в роботі з сім'єю є не тільки актуальним, але і визначальним. Саме він гарантує в професійній підготовці –

усвідомлення студентом не тільки унікальності своєї особистості, але й індивідуальної творчої неповторності себе як професіонала в майбутній педагогічній діяльності.

Література

1. Архангельский С.И. Учебный процесс в высшей школе, его закономерности, основы и методы / С.И.Архангельский. – М. : Высшая школа, 1980. – 368 с.
2. Бех І.Д. Гуманістична педагогіка: перипетії становлення / І.Д.Бех // Педагогіка толерантності. – 2001. – № 2 – С.120-123.
3. Вербицкий А.А. Активное обучение в высшей школе: контекстный подход / А.А.Вербицкий. – М. : Высшая школа, 1991. – 206 с.
4. Маркова А.К. Психология профессионализма / А.К.Маркова – М.: Междун. Гуманит.фонд «Знание», 1996. – 308 с.
5. Митина Л.М. Учитель как личность и профессионал / Л.М.Митина. – М. : Флинта, 1994. – 216 с.
6. Панько Е.А. Психология деятельности воспитателя детского сада /Е.А.Панько. – Минск: Высшая школа, 1986. – 156 с.
7. Страхов И.В. Психология педагогического такта / И.В.Страхов. – Саратов: СГУ, 1966. – 280 с.
8. Философский энциклопедический словарь / Под ред. С.С. Аверинцева и др. – 2-е изд.перераб. и допол. – М. : Советская энциклопедия, 1989. – 815 с.
9. Шиянов Е.Н. Теоретические основы гуманизации педагогического образования: Автореф. дис. на стиск. науч.степ. докт. пед. наук: 13.00.01 – общая педагогика и история педагогики / Е.Н.Шиянов – Москва, 1991. – 38 с.

Анотація

У статті розглядаються суттєвість та потенційні можливості використання творчості у підготовці фахівців дошкільної освіти до роботи з сім'єю.

Аннотация

В статье рассматривается сущность и потенциальные возможности использования творчества в подготовке специалистов дошкольного образования к работе с семьей.

Summary

In the article focuses the suttevist and potential use of creativity in training pre-school education to work with the family.

Ключові слова: творчість, педагог дошкільної освіти, сім'я.

Ключевые слова: творчество, педагог дошкольного образования, семья.

Key words: creativity, teacher of preschool education, family.

Подано до редакції 13.03.2011.

УДК 37.018.1(073)

© 2011

Кобилянська Л.І.

ОСВІТНЬО-ВИХОВНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ЯК ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ГУВЕРНЕРІВ

Постановка проблеми у загальному вигляді... Сучасний етап розвитку системи вищої освіти в Україні характеризується активним пошуком важелів впливу на покращення якості фахової підготовки. Пріоритетом стає підготовка спеціаліста, що базується на формуванні у нього світоглядних позицій, переконань, творчих здібностей, професійної гнучкості. А орієнтація вищої освіти на формування професійно-творчої особистості, фахівця інноваційного типу, який здатен реалізувати освітні стандарти, впроваджувати нові технології, у свою чергу, вимагає ефективної організації цілісної професійної підготовки в умовах вищих навчальних закладів, оновлення її змісту, добору доцільних засобів, методів та форм його реалізації.

Спрямованість нової парадигми освіти на особистість, на задоволення її освітніх потреб передбачає створення умов, що забезпечуватимуть майбутнім фахівцям досягнення компетентності у професійній діяльності, відповідного культурного рівня, розвитку потреби до творчості. Ці умови – відповідне освітньо-виховне середовище – повинні стати "життєвим простором", у якому відбуватиметься професійне та особистісне становлення майбутнього спеціаліста.

В сучасній вітчизняній освітній практиці як відгук на суспільні потреби, прагнення й запити громадян активно поширюються альтернативні форми здобуття освіти, відроджуються прогресивні педагогічні системи минулого, з'являються нові професії, а вже відомі отримують актуальні риси й характеристики. Йдеться також і про гвернерство – цілісну педагогічну систему, галузь педагогіки, що вивчає особливості індивідуалізованого формування в домашніх умовах освіченої, гармонійно розвиненої, комунікабельної особистості з активною життєвою позицією [6, с. 231].